

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЗАДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ВОРР ПЛІВОК

Актуальність даної тематики в сучасних умовах розвитку економіки зумовлена тим, що значна частина українських підприємств, які є виробниками ВОРР плівки, постачають її на зовнішні ринки, де існує значний рівень конкуренції. В таких умовах, щоб вижити в жорсткій конкурентній боротьбі, підприємства повинні пропонувати більш кращу продукцію чи привабливіші умови її використання порівняно з конкурентами.

Метою даної роботи є аналіз ринку ВОРР плівки та основних конкурентних переваг, що визначають конкурентоспроможність українського виробника такої продукції – ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк».

Згідно теорії М. Портера, виділяють наступні конкурентні переваги, що визначають позиції підприємства на міжнародному ринку: параметри факторів виробництва, стратегія фірми, параметри попиту, споріднені та підтримуючі галузі [1].

Кожна з зазначених переваг формує міжнародну конкурентоспроможність підприємства та дозволяє йому розширювати обсяги реалізації та частку ринку, збільшувати клієнтську базу і відповідно примножувати прибутки. В основі формування конкурентних переваг лежать інновації, які спрямовані на постійне підвищення якості факторів виробництва та ефективність їхнього використання.

Для світового ринку ВОРР плівки характерна нерівномірність попиту та пропозиції [2]. Протягом останніх десяти років спостерігається значне перевищення попиту над пропозицією. В структурі всього експорту хімічної промисловості ВОРР плівка становить більше 5%. Основні виробничі потужності з виготовлення ВОРР плівки в світі розташовані в країнах Північної Америки (США та Канада), в Німеччині та Китаї.

Український ринок ВОРР плівок представлений виробниками переважно тютюнової та пакувальної плівок, серед яких варто виділити такі підприємства, як: ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк», ТОВ СП «ПОЛІ ПАК», ТОВ Виробнича фірма «Полімер», ПАТ «Укрпластик», ПП «Мегатара». Найбільшими серед зазначених підприємств є ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» та ПАТ «Укрпластик». Останній є потужним виробником гнучкої упаковки в Східній Європі та займає 45% українського ринку ВОРР плівки [3].

ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» функціонує на ринку ВОРР плівок з 1999 року та здійснює виготовлення пакувальної, тютюнової і конденсаторної плівок. Підприємство є дочірньою компанією хімічного холдингу Chemosvit [4] та належить до підприємств середнього бізнесу. В своїй господарській діяльності підприємство орієнтовано на зарубіжні ринки. Основою продукції, що експортується виступає конденсаторна плівка та частково тютюнова плівка. Майже 30% своєї продукції ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» реалізує на українському ринку, де його частка становить 23%.

Світовий ринок ВОРР плівки включає велику кількість виробників, серед яких найгостріша конкуренція у виготовленні пакувальної та тютюнової плівок. Основними конкурентами ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» за усіма видами продукції є німецька компанія Treofan Group та китайська компанія Anhui Eastern Communication Group.

Treofan Group належить до десятки найбільших світових виробників ВОРР плівки, функціонує з 1969 року. Численні патенти (патентних заявок становить більше 350 за останні 40 років) показують інноваційну міць компанії. Підприємство позиціонує себе як преміум-постачальник для підприємств, які є виробниками товарів повсякденного попиту та для підприємств тютюнової і електротехнічної промисловості. Загальна вихідна потужність Treofan Group становить 7,5 млрд м² ВОРР плівки на рік. Обсяги виробництва продукції на підприємстві у 2016 році становили 200000 тон [5]. Конкурентні переваги підприємства забезпечуються параметрами факторів виробництва та стратегії фірми. Treofan Group постійно підвищує якість створюваної продукції, а також заохочує працівників до участі у розробках та впровадженні новинок. На підприємстві активно функціонують такі моделі: 5S (забезпечення порядку, чистоти і досягнення культури поліпшення через стандартизацію; 7М (уникнення будь-якого типу відходів у всіх бізнес-процесах); розширення можливостей (створення необхідної організації і компетенції в співробітників для стійкого підвищення якості та ефективності). Все це забезпечує для підприємства високий рівень міжнародної конкурентоспроможності.

Anhui Eastern Communication Group є дочірньою компанією Asia Pacific International Co. Limited та має власний незалежний експорт та імпорт. Підприємство знаходиться в м. Хефей, провінція Аньхой, Китайська Народна Республіка та є порівняно молодим (рік заснування – 2011). Anhui Eastern Communication Group має унікальну конкурентну перевагу в подальшій переробці промислової продукції, а також активно займається науковими дослідженнями в області розробки нових плівок і удосконаленні існуючих. В основі обсягу виготовлення ВОРР плівки переважну більшість займає пакувальна та тютюнова плівки і зовсім незначну частку займає конденсаторна плівка. Підприємство активно функціонує на ринках Південно-Східної Азії, Західної Європи та Південної Америки [6]. Конкурентні переваги підприємства стосуються параметрів факторів виробництва. На підприємстві завдяки наявності дешевої робочої сили вартість продукції є набагато нижчою, ніж у решти підприємств-виробників ВОРР плівки.

Ключовими факторами успіху підприємств на міжнародних ринках, що визначають їх конкурентоспроможність є: обсяг реалізації продукції; частка експорту; ціна за одиницю продукції; якість продукції; кількість асортиментних позицій; післяпродажне обслуговування; доставка (табл. 1).

Таблиця 1.

*Порівняльна характеристика конкурентоспроможності продукції ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк»**

Показники	ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» (Україна)	Anhui Eastern Communication Group (Китай)	Treofan Group (Німеччина)
Продукція (по якій найгостріша конкуренція)	конденсаторна і тютюнова плівки		
Обсяг реалізації, млн. дол. США	26	50	471,65
Частка експорту, %	52,8	70	>70
Ціна, за 1 кг. дол. США	2,2	2	2,4

Якість продукції, згідно міжнародних стандартів	висока, ISO 9001:2008, ISO 14001:2004,	висока, ISO 9000, ISO 14004	висока, ISO 9001:2015
Кількість асортиментних позицій	11	9	13
Післяпродажне обслуговування	+	+	+
Доставка	+	+	+

Примітки. Розроблено автором на підставі [4-6].

За результатами дослідження очевидно, що найбільший обсяг реалізації продукції у німецької компанії Treofan Group, а найменший в українського підприємства ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк». Частка експорту на українському підприємстві є найнижчою. Якість продукції на підприємствах є високою та відповідає міжнародним стандартам управління та якості серії ISO.

Конкурентна перевага Anhui Eastern Communication Group насамперед заключається в найнижчій ціні за 1 кг серед зазначених підприємств. Ціна на продукцію Treofan Group є найвищою. Також продукцію підприємства характеризує найбільша кількість асортиментних позицій. Усі підприємства здійснюють післяпродажне обслуговування та доставку.

Таким чином, проведене дослідження формування конкурентних переваг задля підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств на ринку ВОРР плівок дозволило виявити фактори конкурентоспроможності підприємств на міжнародному ринку. Більш потужні підприємства досягають успіху за рахунок масштабів виробництва та цінових переваг (Anhui Eastern Communication Group). Менш потужні – ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк», використовують такі конкурентні переваги як фактори виробництва та параметри попиту. Для збільшення конкурентоспроможності ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк» необхідно наростити обсяги реалізації продукції за кордон (збільшити частку експорту) шляхом залучення більшої кількості клієнтів, основним засобом чого може стати проведення активної рекламної компанії.

Список використаних джерел:

1. Портер М. *Международная конкуренция* / М. Портер; пер. з англ. – М.: *Международные отношения*. – 1993. – 896 с.
2. *Investor Presentation October 2015* [Електронний ресурс] // *Jindal Poly Films Ltd.* – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://jindalpoly.com/financial/Jindal_Poly_Films_Investor_Presentation_October_2015.pdf.
3. *Чудеса упаковки* [Електронний ресурс] // *Forbes* – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1395218-chudesa-upakovki>.
4. *Теріхем-Луцьк. Офіційний сайт підприємства* [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.terichem-lutsk.com/>.
5. *Treofan Group. Офіційний сайт підприємства* [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.treofan.com/>.
6. *Anhui Eastern Communication Group. Офіційний сайт підприємства* [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.boppfilmsale.com/index_en.html.